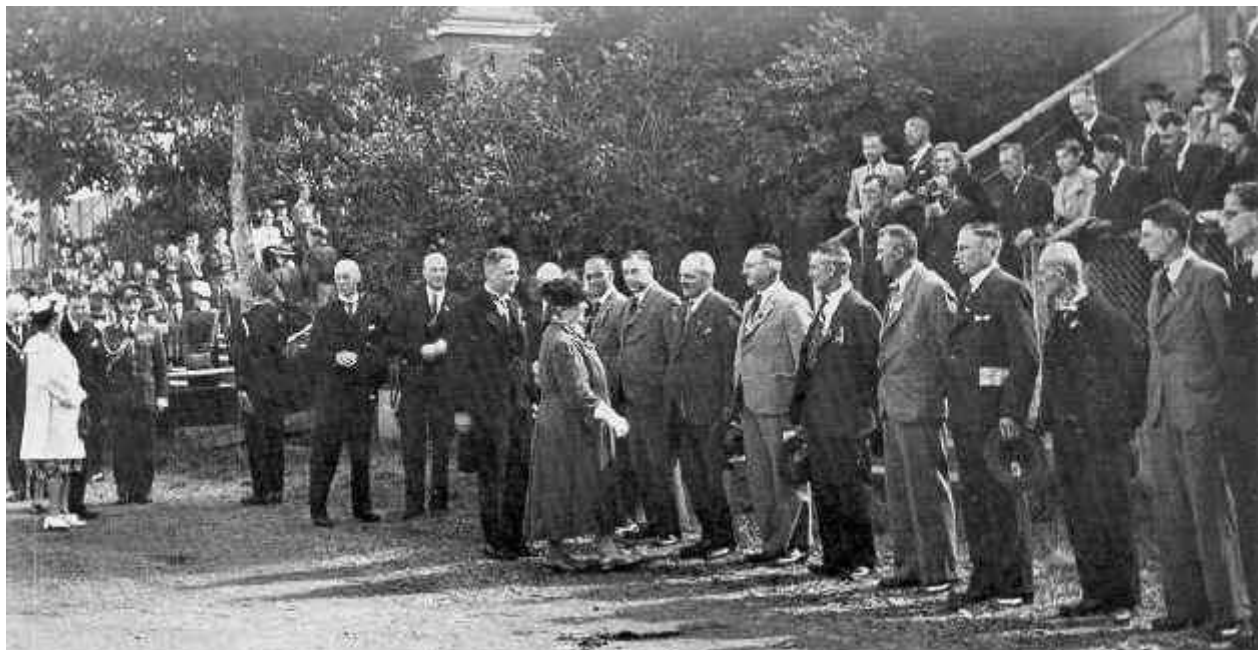

De ZLM

De Zuidelijke Landbouw Maatschappij, algemeen bekend als de ZLM, werd oorspronkelijk als Zeeuwsche Landbouw Maatschappij (Maatschappij tot bevordering van de Landbouw en Veeteelt in Zeeland) in 1843 opgericht als een van de eerste landbouworganisaties in Nederland. Het initiatief tot de oprichting kwam voort uit de toenmalige zogenaamde commissies van landbouw, het voorbeeld kwam uit Engeland waar soortgelijke landbouwmaatschappijen reeds bestonden. De boerenbevolking stelde zich aanvankelijk onverschillig op ten opzichte van de ZLM. De maatschappij werd derhalve gestimuleerd door niet rechtstreeks bij de landbouw betrokkenen, maar wel mensen met grote belangstelling voor de landbouw en het platteland. Tot de tweede wereldoorlog kende de ZLM in feite geen zogenaamde boerenvoorzitters. Pas na de oorlog werd dit anders.

Voornaamste doelstelling van de ZLM was toentertijd de bevordering van de belangen van landbouw en veeteelt in Zeeland door 'het verspreiden van landhuishoudelijke kennis, mededeling van door ondervinding beproefde en nuttig bevonden voorstellen als door het toekennen van premies en beloningen aan landbouwkundige nijverheid en verdiensten' aldus de eerste statuten. De goedkeuring van deze statuten werd op 31 augustus 1843 verkregen waarbij het voor het bestuur der jonge maatschappijen een grote voldoening was dat koning Willem II het beschermheerschap aanvaardde. Sindsdien heeft de ZLM onafgebroken onder hoge bescherming gestaan van de opeenvolgende regerende vorsten uit het Huis van Oranje. Ook Koningin Beatrix aanvaardde kort na haar inhuldiging in 1980 het beschermvrouwschap.

Koningin Wilhelmina wordt door het Dagelijks Bestuur verwelkomt op de tentoonstelling 100 jaar ZLM in 1946

Activiteiten

De activiteiten van de ZLM hebben lange tijd voornamelijk op technisch gebied gelegen, via onder meer tentoonstellingen, later kwamen de accenten uitsluitend op organisaties en belangenbehartiging te liggen. De organisatiestructuur is altijd dezelfde gebleven via plaatselijke afdelingen (85) en regionale kringen (13), een dagelijks- en hoofdbestuur en diverse commissies. Landelijk was de ZLM in federatief verband georganiseerd in het Koninklijk Nederland Landbouw Comité (KNLC).

Kring West-Zeeuws-Vlaanderen

Na 1860 ging het onderwijs steeds meer de aandacht vragen. De Aardenburgse hoofdonderwijzer G.A. Vorsterman van Oijen en later ZLM-secretaris die in 1875 als 'wandelaar' werd aangesteld, speelde daarbij een belangrijke rol. Zijn oproep tot meer onderlinge samenwerking bij aan- en verkoop leidde in 1878 tot de oprichting van de vereniging tot aankoop van gewaarborgde meststoffen en zaden 'Welbegrepen Eigenbelang' te Aardenburg, waarmee de eerste landbouwcoöperatie in ons land was opgericht.

Nadat omstreeks 1870 de meekrapcultuur in Zeeland vrijwel geheel was verdwenen kwam de teelt van suikerbieten als welkome plaatsvervanger in het bouwplan. Op initiatief van de ZLM kwam in 1880 de eerste Nederlandse Coöperatieve Suikerfabriek te Sas van Gent tot stand.

Bietenaanvoer op suikerfabriek Dinteloord

Landbouwhuis Goes maakten het op den aan de Westwal te Goes behuizing uit te zien. Op (huidige) ZLM-officieel worden er ten dienste van de diensten opgericht: het Tuinbouwblad, de sociaal van de ZLM, het ZLM-agrarisch-, lager en nijverheidsonderwijs en deelopleidingen. In 1923

De toenemende werkzaamheden duur noodzakelijk om het kantoor te verlaten en naar een andere 26 november 1917 kon het Landbouwhuis aan de Grote Markt geopend. In de loop der tijd werden leden diverse instellingen en ledenblad ZLM-Land- en economische voorlichtingsdienst onderwijs met scholen voor lager middelbaar huishoud- en diverse samenwerkingsvormen voor kwam het Landbouwboekhoudbureau van de

ZLM tot stand, thans onderdeel van AcCoN.

Het voormalige landbouwhuis in Goes

In 1951 werd de Onderlinge Verzekering Maatschappij (O.V.M.) van de ZLM opgericht in 1952 gevolgd door oprichting van het Zeeuws Voorlichtingsinstituut voor Verzekeringzaken (Z.V.V.). Ook de (toenmalige) Noord-Brabantse Maatschappij van Landbouw nam deel in de ZLM.-verzekeringen. Het sterk gegroeide verzekeringsbedrijf is

in 1994 volledig verzelfstandigd. Het hoofdkantoor stond naast het ZLTO-kantoor in Goes.

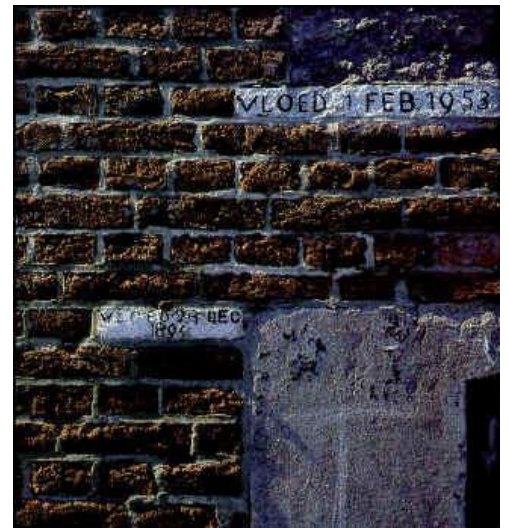
In 1963 kwam het Grond-, Pacht- en Taxatiebureau (Gropatax) tot stand waarin als spoedig de Noord-Brabantse Maatschappij van Landbouw en later de Zeeuwse Christelijke Boeren en Tuinders Bond gingen deelnemen. De activiteiten zijn nu ondergebracht bij de afdeling Vastgoed van ZLTO Advies.

Bezetting

Tijdens en na de bezetting 1940/1945 werd ook de ZLM geconfronteerd met de eisen die door de nieuwe tijd werden gesteld. Tijdens de bezetting werd de ZLM voor de keuze gesteld tot de zogenaamde Landstand toe te treden dan wel de organisatie te liquideren. Op 17 november 1941 koos het bestuur van de ZLM in een bewogen vergadering voor opheffing. Na de bevrijding volgde in 1945 de heropricting van de ZLM. De ZLM leverde een belangrijk aandeel in de wederopbouw en reconstructie van het Zeeuwse platteland. Daartoe behoorde onder andere de verkaveling van Walcheren, na de waternoodramp van 1953 gevolgd door de herverkavelingen van Schouwen-Duiveland, Tholen, de Zak van Zuid-Beveland en de polder Waarde.

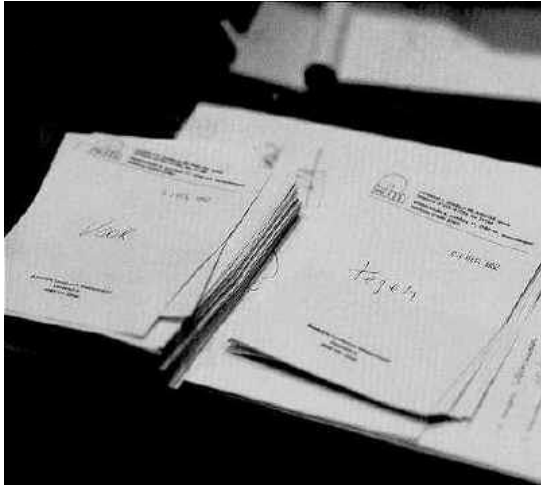

De trieste gevolgen van de ramp in 1953 voor een vlasteler.

Fusies

De samenwerking op verschillende terreinen met de Noord-Brabantse Maatschappij van landbouw leidde in 1968 tot een fusie waarbij de Brabantse maatschappij werd opgeheven. De nieuwe organisatie bleef zich presenteren als ZLM met dien verstande dat de letters nu stonden voor Zuidelijke Landbouw Maatschappij met als werkgebied de provincies Zeeland en Noord-Brabant.

Op 31 december 1993 kwam er een einde aan het zelfstandig bestaan van de ZLM. De organisatie ging een fusie aan met de Gelderse Maatschappij van Landbouw en het Utrechts Landbouw Genootschap. Gedrieën gingen deze organisaties verder als Landbouwmaatschappij ZMO (Zuid Midden Oost). In 1996 kwam de fusie met LTO Mid-Oost tot stand en ging ook de provincie Overijssel tot het werkgebied behoren. De naam werd veranderd in GLTO (Gewestelijke Land- en Tuinbouw Organisatie). Op 1 januari 1999 werd het Zeeuws-Brabantse deel van de GLTO afgesplitst en samengevoegd met de NCB, waardoor de ZLTO (Zuidelijke Land- en Tuinbouw Organisatie) ontstond.

De bekende stembriefjes bij het raadplegen van de achterban.